

CRNA GORA

**INFORMACIJA O OBEZBJEĐIVANJU SREDSTAVA ZA RAD
JAVNOG PREDUZEĆA ZA NACIONALNE PARKOVE CRNE GORE**

PODGORICA, MART 2025. GODINE

UVOD

Država Crna Gora, odnosno Vlada Crne Gore, preko Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, vlasnik je zaštićenih područja, uključujući svih pet nacionalnih parkova. Ova zaštićena prirodna dobra imaju poseban značaj za očuvanje biodiverziteta, ekosistema i prirodnih pejzaža, te su od ključne važnosti za ekološku stabilnost i razvoj ekoturizma u zemlji.

Upravljanje nacionalnim parkovima povjereno je Javnom preduzeću za nacionalne parkove Crne Gore, koje djeluje na osnovu odluka Vlade Crne Gore i važećih zakonskih propisa. Osnovni pravni okvir za zaštitu i upravljanje ovim područjima čine Zakon o zaštiti prirode, Zakon o nacionalnim parkovima, kao i Strategija zaštite životne sredine Crne Gore. Osim toga, Crna Gora je potpisnica brojnih međunarodnih konvencija, poput Konvencije o biodiverzitetu (CBD), Ramsarske konvencije o močvarama, Bernske konvencije o zaštiti evropske flore i faune, te UNESCO-ovih programa zaštite prirodnih dobara.

Od 2009. godine do danas, Nacionalni parkovi Crne Gore kontinuirano dobijaju subvencije od strane države kroz budžetska izdvajanja Ministarstva nadležnog za zaštitu životne sredine. Ova sredstva su namijenjena za:

- Unapređenje zaštite prirodnih resursa, uključujući sprovođenje mjera zaštite ugroženih biljnih i životinjskih vrsta,
- Održavanje i razvoj infrastrukture, poput uređenja pješačkih i biciklističkih staza, postavljanja signalizacije, čuvarskih stanica i edukativnih centara,
- Podršku razvoju ekoturizma, kroz valorizaciju prirodnih ljepota uz poštovanje principa održivog turizma,
- Pokriće operativnih troškova, uključujući rad čuvarske službe, stručnih ekipa za monitoring i zaštitu, kao i edukativne i promotivne aktivnosti.

Nacionalni parkovi Crne Gore obuhvataju pet zaštićenih područja:

1. Nacionalni park Durmitor – pod zaštitom UNESCO-a, poznat po kanjonu Tare, glacijalnim jezerima i bogatim šumama.
2. Nacionalni park Biogradska gora – jedno od rijetkih praštumskih rezervata u Evropi sa jedinstvenim ekosistemima.
3. Nacionalni park Skadarsko jezero – najveće jezero na Balkanu, značajno stanište ptica, uključujući ugroženog pelikana.
4. Nacionalni park Lovćen – dom Njegoševog mauzoleja, značajan po bogatstvu flore, faune i kulturne baštine.
5. Nacionalni park Prokletije – poznat po surovim planinskim pejzažima, bogatoj biodiverzitetskoj raznovrsnosti i potencijalu za planinski turizam.

Očuvanje i održivo upravljanje ovim nacionalnim parkovima ključno je za zaštitu prirodnih vrijednosti, promociju ekoturizma i unapređenje lokalnih zajednica koje gravitiraju ovim zaštićenim područjima. Kroz strateška ulaganja, međunarodne projekte i podršku Vlade Crne Gore, Nacionalni parkovi Crne Gore nastoje da uspostave ravnotežu između zaštite prirode i održivog razvoja, čime doprinose ekološkoj i ekonomskoj stabilnosti zemlje.

KLJUČNI DOKUMENTI

Javno preduzeće za nacionalne parkove Crne Gore osnovano je Odlukom o osnivanju Javnog preduzeća za nacionalne parkove, objavljenom u „Službenom listu Crne Gore“, broj 39/92. Ova odluka postavila je temelje za institucionalno upravljanje, zaštitu i valorizaciju nacionalnih parkova na teritoriji Crne Gore.

Godine 2011., preduzeće nastavlja svoj rad u skladu sa Odlukom o organizovanju javnog preduzeća za nacionalne parkove, objavljenom u „Službenom listu Crne Gore“, broj 20/2011 od 15.04.2011. godine. Ovom odlukom detaljno su definisani organizacija, nadležnosti i način upravljanja preduzećem, koje je odgovorno za pet nacionalnih parkova:

- Durmitor,
- Biogradska gora,
- Skadarsko jezero,
- Lovćen i
- Prokletije.

Osim osnivačkih akata, pravni okvir za zaštitu i upravljanje nacionalnim parkovima dodatno je regulisan:

- Zakonom o nacionalnim parkovima („Službeni list Crne Gore“, broj 56/09 od 14.08.2009. godine) – koji propisuje status, režim zaštite, način upravljanja i finansiranja nacionalnih parkova, u skladu sa međunarodnim standardima.
- Zakonom o nacionalnim parkovima („Službeni list Crne Gore“, broj 28/2014 od 04.07.2014. godine) – koji je dopunio i unaprijedio pravni okvir zaštite i precizirao nadležnosti upravljačkog tijela.
- Zakonom o zaštiti prirode („Službeni list Crne Gore“, broj 54/2016) – koji reguliše princip zaštite prirode, upravljanje zaštićenim područjima, očuvanje biodiverziteta i sprovođenje zaštitnih mjera u nacionalnim parkovima.

Crna Gora je, u cilju zaštite prirodnih vrijednosti, ratifikovala i niz međunarodnih konvencija, među kojima su Konvencija o biodiverzitetu (CBD), Ramsarska konvencija o močvarama, Bernska konvencija o zaštiti evropske flore i faune, kao i konvencije pod okriljem UNESCO-a.

Danas, Javno preduzeće „Nacionalni parkovi Crne Gore“ funkcioniše kao privredno društvo čiji je osnivač Vlada Crne Gore, a njegova osnovna misija je:

- Zaštita i očuvanje prirodnih resursa u nacionalnim parkovima,
- Održivo korišćenje prirodnih dobara i promocija ekoturizma,
- Unapređenje odnosa sa lokalnim zajednicama kroz razvoj ekološki prihvatljivih aktivnosti,
- Sprovođenje naučnih istraživanja i programa zaštite biodiverziteta,
- Unapređenje turističke infrastrukture u skladu s principima održivog razvoja.

Sredstva za funkcionisanje Nacionalnih parkova Crne Gore obezbjeđuju se iz različitih izvora:

- Budžeta Crne Gore, odnosno budžeta jedinica lokalne samouprave, u skladu sa godišnjim programom i planom upravljanja,

- Naknada za korišćenje zaštićenih područja i ekološke mreže,
- Donacija međunarodnih organizacija i drugih subjekata,
- Prihoda od turističkih aktivnosti i drugih izvora u skladu sa zakonom.

Od 2009. godine, Ministarstvo nadležno za zaštitu životne sredine kontinuirano obezbjeđuje subvencije Nacionalnim parkovima Crne Gore kroz budžetska izdvajanja. Ova sredstva su ključna za:

- Zaštitu i očuvanje prirodnih resursa,
- Održavanje i razvoj infrastrukture, uključujući puteve, edukativne centre, vidikovce i čuvarske stanice,
- Podršku ekoturizmu i promociju održivog korišćenja parkova,
- Pokriće operativnih troškova, uključujući čuvare, monitoring timove i naučna istraživanja.

Subvencije se svake godine obezbjeđuju u skladu sa planovima i programima upravljanja zaštićenim područjima, čime se omogućava održivo funkcionisanje i dalji razvoj nacionalnih parkova kroz Zakon o budžetu Crne Gore.

INSTITUCIONALNE IZMJENE

Usljed institucionalnih izmjena koje su se desile rekonstrukcijom 44. Vlade Crne Gore i formiranjem Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera utvrđeno je da je, shodno članu 16 Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave ("Službeni list Crne Gore", br. 098/23, 102/23, 113/23, 071/24, 072/24, 090/24, 093/24, 093/24, 104/24, 117/24) i članu 3 tačka 1.1.2 Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, ovo ministarstvo nadležno, između ostalog, za praćenje rada Javnog preduzeća za nacionalne parkove Crne Gore.

S tim u vezi, neophodno je da Vlada Crne Gore zaduži Damjana Čulafića, ministra ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, da nastavi sa transferom sredstava sa budžetske pozicije 418-1 Subvencije za proizvodnju i pružanje usluga koja se odnose na obezbjeđenje sredstava za rad Javnog preduzeća za nacionalne parkove Crne Gore, shodno važećim propisima, pri čemu Vlada daje saglasnost na već isplaćenu subvenciju za januar 2025. godine u iznosu od 70.666,67€, kao dio planiranih sredstava Rješenjem o privremenom finansiranju za januar 2025. godine i Zakonom o budžetu za 2025. godinu ("Službeni list CG", broj 11/2025 od 10.02.2025. godine)

Neophodno je da Vlada Crne Gore zaduži ministra ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera da nastavi sa transferom sredstava sa budžetske pozicije 418-1 Subvencije za proizvodnju i pružanje usluga koja se odnose na obezbjeđenje sredstava za rad Javnog preduzeća za nacionalne parkove Crne Gore sve u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode, Zakonom o nacionalnim parkovima, kao i drugim zakonima i odlukama koje su ključne za rad ovog preduzeća, a za koje su sredstva opredijeljena Zakonom o budžetu Crne Gore.

Porad navedenog, neophodno je da da Vlada Crne Gore zaduži ministra ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera da potpiše Ugovor sa Javnim preduzećem za Nacionalne parkove Crne Gore.

UGOVOR

Ugovorne strane:

Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera
Adresa: Eko-efikasna zgrada, Cetinjski put b.b. Podgorica
PIB: 11100147
koje zastupa Damjan Čulafić
(u daljem tekstu: Davalac sredstava)

Javno preduzeće za nacionalne parkove Crne Gore ,
Adresa: Radovana Ivanovića br 2, Podgorica, Crna Gora
ž.r: 510-5848-53
PIB: 02039460
koje zastupa direktorica Marinela Đuretić
(u daljem tekstu: Korisnik sredstava)

PREAMBULA

Ugovorne strane saglasno konstatuju da su Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, kao Davalac sredstava i Javno preduzeće za nacionalne parkove Crne Gore, kao Korisnik sredstava, zaključili Ugovor.

Predmet Ugovora je preciziranje pravnih i institucionalnih osnova, finansiranja i izvještavanja.

Vlada Crne Gore je na sjednici od 23. jula 2024. godine donijela Uredbu o izmjenama i dopunama Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave ("Službeni list Crne Gore" br. 71/24 od 23.07.2024. godine) na način što se u Uredbi o organizaciji i načinu rada državne uprave ("Službeni list Crne Gore", br. 98/23, 102/23 i 113/23), između ostalog, u članu 2 stav 1 dotadašnje Ministarstvo turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera mijenja u Ministarstvo turizma i dodaje Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera. Takođe, Uredbom o izmjenama i dopunama Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave definisano je i da danom stupanja na snagu ove uredbe, u djelokrugu utvrđenom ovom uredbom, Ministarstvo turizma, ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera nastavlja sa radom pod nazivom Ministarstvo turizma.

Ugovorne strane saglasno konstatuju da je Korisnik sredstava, shodno gore navedenom Ugovoru, nastavio sa saradnjom sa resornim Ministarstvom ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, shodno poslovima koji su mu u nadležnost prema Uredbi o izmjenama i dopunama Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave ("Službeni list Crne Gore" br. 71/24 od 23.07.2024. godine) na osnovu čega su Javnom preduzeću za nacionalne parkove Crne Gore prema dostavljenom zahtjevu broj 01-322/25-95/1 od 15.01.2024. godine i Rješenju broj 01-322/25-95/2 od 04.02.2024. godine transferisana sredstva u iznosu od 70.666,67€.

Polazeći od navedene reorganizacije državne uprave, te činjenice da je Korisnik sredstava nastavio sa saradnjom sa novoosnovanim Ministarstvom ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, kao resornom ministarstvu, ugovorne strane su se saglasile da pravnu situaciju riješe zaključenjem Ugovora.

U skladu sa navedenim i sa **Odlukom o osnivanju Javnog preduzeća za nacionalne parkove**, objavljenom u „Službenom listu Crne Gore“, broj 39/92, a radi boljeg djelovanja i saradnje iz oblasti zaštite životne sredine koje donosi Osnivač, odnosno Vlada Crne Gore, dana _____ 2025. godine, ugovorne strane su se saglasile da zaključe Ugovor, sljedeće sadržine:

PREDMET UGOVORA

Član 1.

Predmet ovog ugovora obuhvata finansijske i tehničke aspekte, u cilju očuvanja, zaštite i unapređenja prirodnih vrijednosti u nacionalnim parkovima, kao i podrška za izgradnju i održavanje ekološki prihvatljive infrastrukture.

OBAVEZE KORISNIKA SREDSTAVA

Član 2.

Korisnik sredstava se obavezuje da:

- redovno izvještava Davaoca sredstava o statusu realizacije svih planiranih aktivnosti i dostavlja dokaze o opravdanosti sredstava;
- vodi računa o zaštiti i očuvanje prirodnih resursa,
- održava i razvija infrastrukturu, uključujući puteve, edukativne centre, vidikovce i čuvarske stanice,
- podržava ekoturizam i promociju održivog korišćenja parkova,
- pokriva operativne troškove, uključujući čuvare, monitoring timove i naučna istraživanja

Član 3.

Za izvršenje obaveza po ovom Ugovoru, Izvršilac će obezbijediti kadrovske i tehničke uslove, u smislu raspoloživosti odgovarajućeg kadra sa poznavanjem relevantne problematike, kao i potrebnu opremu za efektivnu realizaciju ugovorenih obaveza.

OBAVEZE DAVAOCA SREDSTAVA

Član 4.

Davalac sredstava je obavezan da:

- obezbijedi blagovremenu informaciju Korisniku sredstava o svim poslovnim aspektima relevantnim za predmet Ugovora i učini raspoloživim dokumentacione podloge potrebne za izvršenje;
- povratno komentariše kvalitet i stepen upotrebljivosti radova koje obavi Korisnik sredstava u cilju njihovog korigovanja i dostizanja visokog upotrebnog nivoa.

IZVJEŠTAVANJE DAVAOCA SREDSTAVA

Član 5.

Korisnik sredstava je u obavezi da Davaocu sredstava dostavlja Izvještaj o radu sa finansijskim iskazima na mjesečnom nivou dok se isplaćuju sredstva.

Korisnik sredstava će pripremiti izvještaje za potrebe Davaoca sredstava, a koji su vezani za realizaciju ugovorenih obaveza, i ad hoc informacije i izvještaje po pisanom zahtjevu Davaoca sredstava.

NADOKNADE I DINAMIKA PLAĆANJA

Član 6.

Ukupna vrijednost sredstava za period od 01.01.2025. godine do 31.12. 2025. godine iznosi 848.000,00 EUR (slovima:osam stotina četrdeset osam hiljada eura).

Plaćanje prema Korisniku sredstava vršice se u četiri jednake rate osim u slučajevima kada to nije moguće (kada je na snazi Rješenje o privremenom finansiranju), shodno dostavljenim zahtjevima za sredstvima od Korisnika sredstava.

Obaveza Davaoca sredstava je da iznos iz stava 2 ovog Člana izmiruje prema zahtjevima dostavljenim od strane Korisnika sredstava, uz izvještaj o realizovanim aktivnostima.

Davalac sredstava će isplatu izvršiti u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva. Davalac sredstava će plaćanje vršiti na račun Korisnika kod Crnogorske Komercijalne Banke AD - Podgorica na broj žiro računa 510-5848-53

ROKOVI

Član 7.

Korisnik će svoje obaveze iz Člana 2. i Člana 5. ovog Ugovora izvesti u rokovima koji su definisani.

RJEŠAVANJE SPOROVA

Član 8.

Sve eventualne sporove do kojih dođe u toku realizacije Ugovora, ugovorne strane će nastojati da riješe sporazumno.

Ukoliko eventualni sporovi između ugovornih strana ne budu riješeni sporazumno, svaka od ugovornih strana može pokrenuti postupak pred nadležnim sudom u Podgorici.

ZAVRŠNE ODREDBE

Član 9.

Po osnovu reorganizacije državne uprave kako je i navedeno u preambuli ovog ugovora, ugovor se potpisuje za period od 01.01.2025. do 31.12.2025. godine.

Ovaj ugovor je sačinjen u četiri istovjetna primjerka, od kojih svaka ugovorna strana zadržava po dva primjerka.

Javno preduzeće za
nacionalne parkove Crne Gore
Direkotrca
Marinela Đuretić

Ministarstvo ekologije, održivog razvoja
i razvoja sjevera
Ministar
Damjan Čulafić